

Saturs

1. Bioenerģijas tehnoloģiju klasifikācija.....	9
1.1. Bioenerģoresursu sagatavošanas tehnoloģijas.....	9
1.1.1. Bioenerģoresursu klasifikācija	9
1.1.2. Bioenerģoresursu izmantošanas kritēriji	13
1.1.3. Pirmās paaudzes biodeģvielas ražošana.....	19
1.1.4. Otrās paaudzes biodeģvielas ražošana.....	22
1.1.5. Trešās paaudzes biodeģvielas ražošana	23
1.2. Bioenerģoresursu izmantošanas tehnoloģijas.....	24
1.2.1. Tehnoloģiju klasifikācija.....	24
1.2.2. Aprites cikla analīze	26
1.3. Bioenerģoresursu pārveides produkti	32
1.3.1. Produktu klasifikācija	33
1.3.2. Vērtēšanas kritēriji	41
2. Bioenerģoresursi.....	47
2.1. Bioenerģoresursu izejvielas	47
2.1.1. Enerģētiskā koksne	47
2.1.2. Salmi.....	54
2.1.3. Rapši, saulespuķes.....	55
2.1.4. Graudi.....	55
2.1.5. Zajā masa	55
2.1.6. Atkritumi	56
2.1.7. Alģes.....	59
2.2. Bioenerģoresursu raksturojums	62
2.2.1. Kurināmā īpašības	62
2.2.2. Sadegšanas siltums	65
2.2.3. Kurināmā mitrums.....	68
2.2.4. Kurināmā pelnainība	70
2.2.5. Gaistošās vielas	72
2.2.6. Smalkumu daudzums.....	73
2.2.7. Mehāniskā izturība.....	74

3. Degšanas procesi un tehnoloģijas	76
3.1. Degšanas procesi.....	76
3.1.1. Biokurināmā degšanas procesi.....	76
3.1.2. Biogāzes degšanas procesi	77
3.1.3. Šķidrā biokurināmā degšana	78
3.1.4. Cietā biokurināmā daļiņas degšana.....	80
3.2. Kurtuves un katlu iekārtas	84
3.2.1. Kurtuves	88
3.2.2. Degšanas tehnoloģijas.....	96
3.2.3. Katlu iekārtas.....	103
3.2.4. Sildvirsmas degšanas produktu dzesēšanai.....	106
3.2.5. Katla siltuma bilance	111
3.3. Biomasas koģenerācijas stacijas	122
3.3.1. Biomasas koģenerācijas staciju klasifikācija	124
3.3.2. Biomasas koģenerācijas stacijas ar jaudu virs 100 MW _e	131
3.3.3. Koģenerācijas stacijas ar 20–100 MW _e jaudu.....	141
3.3.4. Koģenerācijas stacijas ar jaudu līdz 20 MW _e	144
3.3.5. Koģenerācijas stacijas ar biomasas gazifikāciju	157
4. Biomasas termokīmiskā pārveidošana	166
4.1. Termokīmiskās pārveides iespējas.....	166
4.1.1. Termokīmisko procesu klasifikācija	166
4.1.2. Biomasas izejvielu raksturojums	167
4.1.3. Biomasas izvēle	170
4.2. Biomasas gazifikācija	173
4.2.1. Sintēzes gāzes ražošanas principi	173
4.2.2. Biomasas gazifikācijas tehnoloģiskie risinājumi	173
4.2.3. Sintēzes gāzes attīrīšana	178
4.2.4. Sintēzes gāzes izmantojums	180
4.3. Pirolīzes process un tehnoloģijas šķidrās biodeģvielas ražošanai.....	181
4.3.1. Katalītiskā sintēzes gāzes pārveide sintēzes biodīzeļdegvielā. Fišera–Tropša metode	183
4.3.2. Ātrā pirolīze	185
4.4. Bioogļu ražošana	196

5. Biomasa bioķīmiskā pārveidošana	198
5.1. Biomasa bioķīmiskās pārveidošanas procesi	198
5.1.1. Anaerobā fermentācija.....	199
5.1.2. Biofotolīze	203
5.1.3. Fotofermentācija	205
5.1.4. Tumšās fermentācijas un fotofermentācijas kombinācija	205
5.1.5. Tumšās fermentācijas un metāna fermentācijas kombinācija.....	206
5.2. Biogāzes ražošana.....	207
5.2.1. Biogāzes stacijas komponenti.....	209
5.2.2. Bioreaktori.....	212
5.2.3. Biogāzes attīrīšana	216
5.3. Biogāzes avoti.....	219
5.3.1. Lauksaimniecības biogāzes stacijas	219
5.3.2. Centralizēta kofermentācijas stacija	222
5.3.3. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas	224
5.3.4. Rūpnieciskās biogāzes stacijas.....	225
5.3.5. Atkritumu poligonu gāzes stacija.....	226
5.3.6. Alģes biogāzes ražošanai	228
5.4. Biogāzes izmantošana	228
5.4.1. Tiešā dedzināšana katlu kurtuvēs.....	228
5.4.2. Koģenerācija.....	229
5.4.3. Biogāze kā transportlīdzekļu degviela	229
5.4.4. Biometāns ievadīšanai tīklā	230
5.4.5. Oglekļa dioksīda un metāna kā ķīmisko produktu ražošana.....	231
5.5. Bioūdeņraža ražošana	231
6. Šķidrumu pārtvaice.....	234
6.1. Pārtvaices procesi biodeģvijas ražošanā.....	234
6.1.1. Destilācija	235
6.1.2. Rektifikācija	238
6.2. Pirmās paaudzes bioetanola ražošana no pārtikas produktiem	240
6.3. Otrās paaudzes bioetanola ražošana no koksnes produktiem	243
6.4. Trešās paaudzes bioetanola ražošana no alģēm.....	246

7. Ekstrakcijas procesi un tehnoloģijas	248
7.1. Procesa raksturojums	248
7.1.1. Šķidrumu ekstrakcija	249
7.1.2. Cietās vielas ekstrakcija	249
7.1.3. Ekstrakcijas iekārtu tehnoloģiskās shēmas.....	250
7.2. Biodīzeļdegvielas ražošana no pārtikas augiem.....	252
7.3. Biodīzeļdegvielas ražošana no aļģu produktiem.....	254